Elfde jaer. N° 109. Zaterdag, 10 September 1864.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is betaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr buiten »
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidely uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenom worden. Deze laetste, voor verschendene achtereenvolgende keer gegeven gemeten voordeeliger conditien.

TONGEREN, DEN 10 SEPTEMBER.

Millioenen en nog millioenen.

De stemming der 5 millioen 575 duizend franks voor de forten van Antwerpen, zegt het *Handelsblad*, heeft nogmaels klaer en duidelyk aen het land doen zien, waerheen het ministerie Frère-Chazal-Rogier ons brengen zal: namelyk, naer altyd grooter en grooter wordende militaire lasten, die voor het tegenwoordige de welvaert van handel en nyverheid verhinderen, en die eens den ondergang van België, de ruïen van Antwerpen kunnen worden.

Wel heeft M. Chazal verzekerd, dat dit krediet voldoende zou zyn om de werken rondom Antwerpen te voltooijen; doch die minister heeft ons dat deuntje al zoo dikwyls voorgezongen, dat niemand er meer geloof aen geeft, en wy houden vol dat, na dit krediet, er nog een geheele paternoster van millioenen zal moeten afgeteld worden.

Ziedaer de weldaden, die de kiezing van 11 augustus aen België heeft ten geschenke gegeven; ziedaer eene positie, welke door vyf man, gesteund door ongeveer 900 stemmen meerderheid, aen het land wordt opgelegd!

Als die nieuwe millioenen zullen vertimmerd en vermetseld zyn, zal men op nieuw op de beurs der kontribuabelen komen kloppen, en als de tegenwoordige minister van oorlog geene kans ziet om zyne « misrekening » te herstellen, legt hy zyne portefeuille neêr, wascht zich de handen in de onschuld en een versche generael komt aen de Kamer bewyzen, dat men op nieuw *leggen* moet, wil men de forten tot iets doen dienen.

Zal het land dien aengroei van het militaire stelsel, in een onzydig land, blyven verdragen? Zal de meerderheid niet eens wakker worden en gedenken, dat wy reeds al te verre zyn afgedwaeld van den geest van ons nationael bestaen, en wy in 1830 geroepen waren een vreedzame, en geenszins een oorlogs-staet te worden?

't Is te hopen: de afscheuring van de meerderheid van MM. le Hardy de Beaulieu, Guillery, Goblet en Grosfils, de slechts konditionneele stemming van M. David, de onthouding van MM. Couvreur, Funck, Giroul en Van Humbeeck; de stemming eener kompakte minderheid, moeten aen het kabinet doen voorzien, dat die gewillige toesteking van millioenen eens gaet ophouden. Jammer maer, dat het zeer laet, zoo niet te laet zal zyn.

Wat de Kamer kost.

De *Nouvelliste* maekt de volgende rekening over de laeste Kamerzittingen, daergelaten de kwestie der millioenen:

In de Kamer wordt iedere maend welke begonnen is, aen de leden voluit betaeld. Al ware er maer eene zitting geweest binnen die maend, nog trekt ieder vertegenwoordiger zyne 200 hollandsche guldens.

De Kamer is byeengekomen den 23 augustus; zy heeft zitting gehouden woensdag 24, donderdag 25 en vrydag 26.

Zy heeft geene zitting gehouden zaturdag 27, maendag 29, dingsdag 30, maer wel woensdag 31 augustus, donderdag 1, vrydag 2 en zaturdag 3 september.

Zy heeft dus acht zittingen behouden, 4 in augustus en 4 in september, en ieder harer leden heeft regt op 400 hollandsche guldens of fr. 846 56 (zoo wat meer dan 100 fr. per zitting.)

Hadde de Kamer hare zittingen voortgezet den 27, 29 en 30 augustus, zy zou hare werking hebben kunnen eindigen den 31, en zy hadde dus den 1, den 2 en den 3 september niet moeten zetelen.

Ware het dan slecht van te zeggen, dat de leden die den 26 vroegen om de aenstaende zitting vast te stellen op den 21 augustus, ja zelfs op 1 september, de *jagt* tot reden bybrengende, inderdaed geen ander inzigt hadden dan de *jagt* op de 200 nederlandsche guldens?

Wat er ook van zy, dat uitstel zal aen de lastenbetalers zoo wat 21,400 ned. guld. of meer dan 45,000 fr. kosten.

En men zegt dat de representanten voor het meestedeel hunne zaken verrigten en niet degene hunner lastgevers. *Allons donc!* dat is niet waer.

Tongeren, den 9 september 1864.

Mynheer de Redakteur,

Op het oogenblik dat de *Postryder* deze week zal ver schynen, zal de groote klok luiden om de tongersche kermi aen te kondigen. Bom bom, 't is morgen kermis; de houte paerdjes zyn al aen 't draeijen; paillasse slaet den laetste nagel aen zyne planken; de geur der rookende vlaeije benevelt de lucht; de jonge meisjes staen verrukt voo hunne nieuwe falbalas, en soekerjef ontplooit zynen witte vurk N° 1, zeggende: nooit, mamzel, zyn de diestersch karamellen beter gelukt als dit jaer.

Nooit zie ik de beweging die de tongersche kermis voor afgaet, zonder my den goeden ouden tyd te herinneren. D Tongenaren van hiervoren leefden in vrede en eendrag De kermis was een broederlyk feest waerop men dri maenden te voren tehe. Zaterdag 's avonds ging men nae den barbier, zondag 's morgens ging men met de processi mee, en 's avonds leidde men vrouw en kinderen naer he marionnetten huis; men kocht suikerstekken voor zyn geburen en als vrydags Jan krediet begraven was dan zeid men: toekomend jaer zullen wy weer zoo doen.

Tongersch volk, wat is van u gekomen? *quantum mutatus ab illo!* Waerom is heden de tongersche kermi niet meer wat zy vroeger was? Waerom heerscht onder die gulhertigheid niet meer die men u ten allen tyd erkende? Is het niet omdat men de tweedragt tusschen gezaeid heeft, omdat men ondernomen heeft u van de regten weg af te brengen, omdat men u van uwe gods dienstige gevoelens zoekt af te leiden omdat men u onde elkander zoekt te verdeelen om de ambitie van den eene of den anderen te voldoen?

Dringt eens in de gedachten van die grootsprekers di zich in Tongeren het regt toe kennen van ieder een doo den hekel te trekken. Zou men den nagel niet op den ko slaen met te zeggen dat het eenig doel dat zy in het oo hebben, is van den eenen en den anderen ambtenaer by he gouvernement zwart te maken, zyn ambt te doen ontne men en stillekes in zyne plaets te kruipen? Voldoet d ambitie van den hardsten schreeuwer van Tongeren, en zoo hy 's anderen daegs niet zoo tam is als een lammeke da heet ik niet meer oude Tongenaer. Ik ben God dank ou genoeg geworden om die maneuvers te verstaen, en al zoe ken ook somtyds sommige aerdige vogels hun spel te ver

DE LOTELING.

I.

Machecoul is eene kleine oude stad; zy ligt in het midden van eene uitgestrekte vlakte. Overblyfselen van oude vestingwerken, de puinhoopen van een kasteel, dat, naer men zegt, eens door Gilles de Rutz bewoond werd, en de geschiedkundige overleveringen van het land bewyzen, dat het vroeger eene belangryke plaets was; nu echter is die oude roem vervlogen, en waerschynlyk zyn in den oorlog der Vendeërs de laetste oorlogskreten in die vreedzame straten gehoord.

De aenblik van de omliggende landstreek is ten uiterste treurig; een groot gedeelte van den grond is met heideplanten bedekt; nergens, zoo ver het oog reikt, ontdekt men iets, dat naer een heuvel gelykt. Nogtans is de grond in deze streken van Bretagne zeer vruchtbaer; de granen van Machecoul worden te Nantes zeer geroemd, maer de boeren zeggen in hunne droevige beteekenisvolle tael, dat zy hun brood in het zweet huns aenschyns verdienen. Deze uitdrukking geeft maer al te duidelyk den toestand van de meeste landbouwers te kennen. Het gebeurt maer al te dikwyls, dat de noodzakelykheid, om in hunne dagelyksche behoeften te voorzien, al hunne gedachten bezig houdt en de ontwikkeling van hun verstand belemmert. Toch zyn deze bewoners van Bretagne van een edel geslacht, en wanneer zy niet te zeer onder den druk der armoede gebukt gaen, ontwikkelen zich hunne ruwe natuer en edelmoedige hartstogten met eene treffende eenvoudigheid.

Niet ver van Machecoul stond eene landhoeve met hare aenhoorigheden, naer de wyze van dien tyd hecht en sterk gebouwd. Het woonhuis stond op eene kleine verhevenheid, die men in dat vlakke land met den naem van heuvel bestempelde. Het was door zwaer houtgewas omgeven, en twee of drie vyvers van stilstaend water scheidden het van de stad. Door deze ligging was het, ofschoon in de nabyheid van Machecoul gelegen, buitengemeen eenzaem. De talryke schuren en andere nevengebouwen duidden aen, dat de eigenaers welgestelde lieden waren; nogtans was het inwendige van de woning volkomen gelyk aen de woningen der boeren. De voornaemste kamer, met twee deuren tegenover elkander, bevatte een groot bed met saeijen gordynen omhangen, een smal vensterraem, een ruimen vuerhaerd, waeruit de rook dikwyls in dikke wolken ontsnapte en de balken van den zolder zwart kleurde, eene zware tafel, twee hooge schenktafels, eene kast, verscheidene driepootige stoelen, eene houten bank, een eerwaerdigen leunstoel met een hoogen rug, eene ry goed gepolyste musketten tegenover den haerd, en eene aenregttafel, goed voorzien van tinnen borden, bekers en keukengereedschap voor algemeen gebruik.

Het vuergereedschap aen den haerd was van zwaer yzer. Een ander stel van geel koper, met gebeeldhouwde knoppen, was het voornaemste sieraed van de kamer en stond by de aenregttafel; maer het waren erfstukken, en zy stonden er blykbaer meer tot pronk dan tot gebruik.

De eigenaers van deze zeer eenvoudige woning werden in den omtrek voor ryke lieden gehouden. Zy bezaten verscheidene goed bebouwde landeryen. Hunne kudden van koeijen en schapen waren door een zorgvuldig bestuer in een bloeijenden toestand; hunne hooischuren en graenzolders waren steeds goed gevuld, en het gerucht, dat vry algemeen geloofd werd, zeide, dat er onder de haerdplaet eene aenzienlyke som geld tot bruitschat voor de eenige dochter des huizes verborgen lag.

Renée Bertholet, de eenige dochter en erfgenaem der hoeve, werd als de beste party in den geheelen omtrek beschouwd, en de eerzuchtigste jonge lieden dongen naer hare hand. Toch had Renée reeds den ouderdom van acht en twintig jaer bereikt, zonder aen een der talryke aenzoeken het oor geleend te hebben. Zy had veel persoonlyke begaefdheden. Hare verstandelyke vermogens waren veel beter ontwikkeld, dan die der meeste vrouwen van haer stand. Zy was slank en wel gevormd; hare gelaetstrekken waren regelmatig, maer zeer peinzend. Zy glimlachte zelden, maer haer glimlach was, wanneer hy van tyd tot tyd om hare lippen verscheen, buitengemeen lieftallig; ofschoon zy niet meer het prille der jeugd bezat, was zy nog schoon en het voorwerp van veler liefdevolle blikken.

Zoo als wy zeiden, had Renée al hare minnaers afgewezen. Het scheen zelfs, dat er eene stilzwygende overeenkoms tusschen haer en haer vader bestond; want telkens wanneer een jongeling om de hand zyner dochter aenzoek deed, verwees hy hem steeds met een diepen zucht naer zyne dochter De buren stonden verbaesd en ontsteld over deze herhaelde weigeringen. De getrouwde vrouwen zeiden met zeer veel ernst, dat een gelukkige echt zulk een lot uit de lotery was dat Renée zeer wys handelde met zich goed te bedenken, eer zy eene keus deed, en dat jonge meisjes niet weten, wat haer wacht, indien zy hare vryheid voor de zorgen en bekommeringen van den echtelyken staet verwisselen.

Wanneer Renée deze gesprekken hoorde, glimlachte zy met eenige verlegenheid, maer antwoordde niets. De mannen, vooral de afgeslagen minnaers, beschuldigden haer van trotschheid en eerzucht en zeiden, dat zy zich te laet zou beklagen: zy veronderstelden, dat zy allen niet schoon en ryk genoeg voor haer waren. Zy verwachtte mogelyk, dat de eene of andere heer om hare hand aenzoek zou doen; maer kon zy lang wachten, zoo lang, dat zy het eindelyk zou betreuren, dat zy al de aenbiedingen, die haer nu gedaen werden, van de hand gewezen had.

Renée wist alles wat er van haer gezegd werd, maer zy deed niets om die praetjes te weerleggen of te doen eindigen. De waerheid was, dat een arm jongeling, die als knecht by haer vader gediend had, hare liefde reeds verworven had, toen zy pas twintig jaer oud was. Hy was niet schooner dan anderen; hy was integendeel veel minder schoon. Zachtmoedig en bedeesd had hy haer langen tyd zyne liefde niet durven bekennen; maer het geheim, dat wy het zorgvuldigst bewaren, drukt om het zwaerst; de onzekerheid is zoo wreed, dat wy veel liever met het lot, dat ons wacht, hoe onaengenaem en vol teleurstelling het zy, bekend worden. Jean sprak eindelyk en ontving een antwoord, dat hem tot den gelukkigsten der menschen maekte. Toen evenwel Renée, als een gehoorzaem kind, verlangde, dat hy haer vader zyne gevoelens zou mededeelen, zonk den armen Jean het hart in de schoenen. Hy kende zyn eerzuchtigen meester; hy gevoelde, dat een arme knaep, die niets bezat dan twee armen en een moedig hart, door den ryken landbou-